

Citroënsite:

‘Geen culturele ufo maar een stadsfabriek’

door Eric Vancoppenolle © brusselnieuws.be - 04/02/2015

Een stadsfabriek, een kunstenaarsdorp, een gemengd gebied voor wonen, cultuur en economie... . Het zijn maar een paar van de vele voorstellen die dinsdagavond zijn gelanceerd op een debatavond over de toekomst van de Citroënsite aan het IJzerplein.

Het Kaaithetheatercafé zat dinsdagavond vol voor het debat georganiseerd door Ecolo-Groen. Uitgangspunt was om het debat niet te beperken tot de vraag 'voor of tegen een museum voor moderne en hedendaagse kunst' in de Citroënshowroom, maar om een toekomstvisie naar voren te schuiven voor de hele site.

Joachim Declerck van de architectuurdenktank Architecture Workroom Brussels stelde voor om van de site een stadsfabriek te maken. “Gezien de bevolkingsexplosie in de kanaalbuurt, de stijgende werkloosheid en het wegtrekken van bedrijven uit het stadscentrum, is een economische activiteit nodig voor de site. Een culturele ufo hebben we niet nodig.” Declerck stelt voor om van de site een stadsfabriek van te maken. Een plek waar goederen en diensten worden geproduceerd en tevens een centrum voor creatieve bedrijven. Hij gaf het voorbeeld van de RDM Campus in Rotterdam: oude havenloodsen zijn er omgetoverd tot een bedrijventerminum annex architectuurschool.

'Ontsnapt aan idioot project'

Isabelle Pauthier, directrice van de erfgoedvereniging Arau, benadrukte van haar kant dat de hele Citroënsite moet bewaard en beschermd worden. “We zijn in 2001 ontsnapt aan het idiote project van de ING-bank, die de ateliers wou afbreken om er in de plaats een kantorenproject van 40.000 vierkante meter neer te poten. Waakzaamheid is dus geboden”. Pauthier wees erop dat het Brusselse Gewest nooit is ingegaan op een de aanvraag tot bescherming van de site. “De site maakt deel uit van het collectief patrimonium van de stad, zelfs van de Brusselse identiteit.”

“De aanpak van minister-voorzitter Rudi Vervoort (PS) – 'ik koop een gebouw en zet er een kunstcollectie in die me niet toebehoort' – is verkeerd”, aldus Pauthier. “Brussel is de stad van mode en design, jazz, art nouveau: doe daar iets mee op de site”.

Ook Guy Gypens, directeur van het Kaaithetheater pleitte voor een culturele bestemming voor de site. “Een kunstcollectie als die van Tate Modern in Londen hebben we niet in Brussel. Maar het aantal kunstenaars is niet te tellen. De plek is geschikt als kunstenaarsdorp, als kunstlaboratorium.”

Nicolas Hemeleers van architectenbureau City Tools ziet heil in een mix van een culturele, sociale en economische bestemming. Voorbeeld van een goede herbestemming van industrieel erfgoed is voor hem Les Machines de l’Ile, een oude havenwerf in het Franse Nantes. Die is nu een cultureelcentrum gekoppeld aan een publieke ruimte. Jaarlijks komen er

520.000 mensen over de vloer. Hemeleers vroeg zich wel af of de overheid - het Brusselse Gewest - bij machte is om de succesvolle reconversie door de privésector van de Thurn & Taxisgebouwen te evenaren op de Citroënsite.

Freek Persyn van architectenbureau 51N4E stelde voor om een workshop te organiseren met kinderen uit de buurt en met bankiers van de KBC om over de toekomst van de site te spreken.

Want voor de initiatiefnemers moet het debat niet enkel door de politiek worden gevoerd, maar door alle actieve Brusselaars.